

Sbírka soudních rozhodnutí

ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (prvního senátu)

26. října 2016 *

„Kasační opravný prostředek — Hospodářská soutěž — Státní podpory — Podpora poskytnutá Francouzskou republikou společnosti France Télécom — Reforma způsobu financování důchodů státních úředníků pracujících u společnosti France Télécom — Snížení vyrovnání, které je společnost France Télécom povinna hradit státu — Rozhodnutí prohlašující podporu za určitých podmínek za slučitelnou s vnitřním trhem — Pojem „podpora“ — Pojem „hospodářské zvýhodnění“ — Selektivní povaha — Dotčení hospodářské soutěže — Zkreslení skutečností — Nedostatek odůvodnění — Nahrazení odůvodnění“

Ve věci C-211/15 P,

jejímž předmětem je kasační opravný prostředek na základě článku 56 statutu Soudního dvora Evropské unie, podaný dne 6. května 2015,

Orange, dříve Francie Télécom, se sídlem v Paříži (Francie), zastoupená S. Hautbourgem a S. Cochard-Quesson, advokáty,

účastnice řízení podávající kasační opravný prostředek (navrhovatelka),

příčemž další účastníci řízení je:

Evropská komise, zastoupená B. Stromskym a L. Flynnem, jako zmocněnci,

žalovaná v prvním stupni,

SOUDNÍ DVŮR (první senát),

ve složení R. Silva de Lapuerta, předsedkyně senátu, E. Regan, A. Arabadžev (zpravodaj), C. G. Fernlund a S. Rodin, soudci,

generální advokát: N. Wahl,

vedoucí soudní kanceláře: V. Giacobbo-Peyronnel, rada,

s přihlédnutím k písemné části řízení a po jednání konaném dne 3. prosince 2015,

po vyslechnutí stanoviska generálního advokáta na jednání konaném dne 4. února 2016,

vydává tento

* Jednací jazyk: francouzština.

Rozsudek

- 1 Projednávaným kasačním opravným prostředkem se Orange domáhá zrušení rozsudku Tribunálu Evropské unie ze dne 26. února 2015, Orange v. Komise (T-385/12, nezveřejněný, dále jen „napadený rozsudek“, EU:T:2015:117), kterým Tribunál zamítl její návrh na zrušení rozhodnutí Komise 2012/540/EU ze dne 20. prosince 2011 o státní podpoře C 25/08 (ex NN 23/08) – Reforma způsobu financování důchodů státních úředníků pracujících u společnosti France Télécom, kterou poskytla Francouzská republika ve prospěch společnosti France Télécom (Úř. věst. 2012, L 279, s. 1, dále jen „sporné rozhodnutí“).

Skutečnosti předcházející sporu

- 2 Skutečnosti předcházející sporu jsou shrnuty v bodech 1 až 19 napadeného rozsudku následovně:
 - „1 Opatření, která jsou předmětem projednávané věci, spočívají ve změnách zavedených v roce 1996 v režimu nákladů nesených [navrhovatelkou], Orange, tehdy nazývanou France Télécom, pokud jde o vyplácení důchodů jejím zaměstnancům se statutem státního úředníka.
 - 2 Tento režim, který byl zaveden při založení společnosti France Télécom v roce 1990 jakožto podniku odlišného od státní správy, zákonem č. 90-568 ze dne 2. července 1990 o organizování veřejné služby v oblasti pošt a telekomunikací (JORF ze dne 8. července 1990, s. 8069, dále jen ‚zákon z roku 1990‘), byl změněn zákonem č. 96-660 ze dne 26. července 1996 o státním podniku France Télécom (JORF ze dne 26. července 1996, s. 11398, dále jen ‚zákon z roku 1996‘). Nový režim byl zaveden u příležitosti zaprvé přetvoření společnosti France Télécom na akciovou společnost, jakož i kótování na burze a otevření stále větší části jejího kapitálu a zadruhé úplného otevření hospodářské soutěže trhů, na nichž ve Francii a v ostatních členských státech Evropské unie působila.
 - 3 Pokud jde o odpovědnost za financování sociálních dávek zaměstnanců se statutem státního úředníka, zákon z roku 1996 změnil vyrovnání, které článek 30 zákona z roku 1990 ukládal společnosti France Télécom hradit státní pokladně na výměru a vyplácení důchodů jejích státních úředníků ze strany státu (dále jen ‚sporné opatření‘).
 - 4 Zákon z roku 1990 stanovil, že France Télécom byla povinna hradit za výměru a vyplácení důchodů přiznaných jejím státním zaměstnancům státní podkladně výši srážky ze mzdy zaměstnance, jež byla stanovena článkem L. 61 zákona o vojenských a civilních důchodových penzích francouzským státním zaměstnancům, a dodatečný odvod, který umožní úplné uhrazení nákladů spojených s důchody přiznanými nebo k přiznání jejím zaměstnancům v důchodu.
 - 5 Společnost France Télécom se rovněž podílela na režimech tzv. ‚vyrovnání‘ a ‚nadvyrovnání‘, které počítaly s převody za účelem zajištění vyváženosti mezi důchodovými režimy státních zaměstnanců jiných veřejnoprávních subjektů.
 - 6 Zákon z roku 1996 změnil vyrovnání stanovené v článku 30 zákona z roku 1990 za podmínek uvedených dále. Zaprvé France Télécom byla povinna hradit výši srážky ze mzdy zaměstnance, jež zůstala nezměněna oproti zákonu z roku 1990. Zadruhé podléhala ‚přímému odvodu zaměstnavatele‘, který nahradil předchozí odvod zaměstnavatele. Tento nový odvod vycházel z ‚míry konkurenční spravedlnosti‘ založené na vyrovnání úrovně povinných sociálních a daňových odvodů ze mzdy mezi společnostmi France Télécom a ostatními podniky působícími v odvětví telekomunikací, které spadaly pod obecné právo sociálních dávek, pokud jde o rizika, jež byla společná pro zaměstnance podle obecného práva a státní úředníky a za vyloučení rizik, která nebyla společná soukromoprávním zaměstnancům a státním úředníkům (zejména nezaměstnanost a pohledávky zaměstnanců v případě konkurzu nebo likvidace podniku). Zatřetí France Télécom

měla povinnost odvádět ‚mimořádný paušální odvod‘, který byl stanoven zákonem č. 96-1181 ze dne 31. prosince 1996 o státním rozpočtu na rok 1997 (JORF ze dne 31. prosince 1996, s. 19490) na 37,5 miliardy francouzských franků (což odpovídá 5,7 miliardy eur). Tento odvod zahrnoval jednak vyšší ročních rezerv (3,6 miliardy eur), které France Télécom odváděla až do roku 1996 za účelem výplaty tehdy stanovených budoucích důchodů státních úředníků, a jednak doplňkovou částku (2,1 miliardy eur).

- 7 Zákon z roku 1996 mimoto vyloučil společnost France Télécom z působnosti režimů vyrovnání a nadvyrovnání.

[...]

- 9 Dopisem ze dne 20. května 2008 Komise informovala Francouzskou republiku o svém rozhodnutí ve vztahu k dotyčné podpoře zahájit řízení stanovené v čl. 108 odst. 2 SFEU (dále jen ‚rozhodnutí o zahájení‘). Francouzská republika předložila své připomínky dne 18. července 2008.

[...]

- 12 Dne 20. prosince 2011 Komise přijala [sporné] rozhodnutí, kterým se prohlašuje dotčená podpora za určitých podmínek za slučitelnou s vnitřním trhem.
- 13 Komise ve [sporném] rozhodnutí dospěla k závěru, že sporné opatření představuje státní podporu ve smyslu čl. 107 odst. 1 SFEU.
- 14 Pokud jde zejména o posouzení hospodářského zvýhodnění, Komise stanovila, že sporné opatření poskytovalo společnosti France Télécom hospodářské zvýhodnění tím, že ukládalo nové a výrazné finanční zatížení státu týkající se vyměření a vyplacení důchodů přiznaných státním úředníkům společnosti France Télécom snížením vyrovnání, které společnost France Télécom dříve hradila.
- 15 V tomto ohledu Komise jednak v bodě 105 odůvodnění [sporného] rozhodnutí vypočetla vyšší dotčené podpory jako roční rozdíl mezi přímým odvodem zaměstnavatele hrazeným společností France Télécom na základě zákona z roku 1996 a odvody, které by platila na základě zákona z roku 1990, a jednak v bodě 113 odůvodnění [sporného] rozhodnutí uvedla, že odvádění mimořádného paušálního odvodu snížilo vyšší podpory, jejímž příjemcem byla společnost France Télécom.
- 16 Komise rovněž stanovila, že sporné opatření bylo selektivní z toho důvodu, že se týkalo pouze společnosti France Télécom, a narušovalo nebo mohlo narušovat hospodářskou soutěž, protože umožňovalo společnosti France Télécom vykazovat účetní rozvahu oproštěnou o závazky a náklady, která jí umožňovala rozvoj na trzích telekomunikačních služeb, které byly postupně otvírány hospodářské soutěži ve Francii a v ostatních členských státech.
- 17 Komise poté provedla posouzení slučitelnosti sporného opatření s vnitřním trhem ve smyslu čl. 107 odst. 3 písm. c) SFEU a dospěla k závěru, že toto opatření nerespektuje zásadu proporcionality tím, že neumožňovalo vyrovnání podmínek hospodářské soutěže. Podle Komise se finanční vyrovnání hrazené společností France Télécom ve prospěch státu nerovnálo všem sociálním dávkám, které zatěžovaly rozpočet konkurentů společnosti France Télécom.
- 18 Komise tudíž stanovila, že za účelem splnění kritéria souladu se společným zájmem stanoveného v čl. 107 odst. 3 SFEU vyžadovala slučitelnost s vnitřním trhem dotčené podpory, aby byl přímý odvod zaměstnavatele, který má společnost France Télécom hradit, vypočten a vybrán tak, aby se vyrovnaly úrovně všech povinných daňových a sociálních dávek založených na mzdách mezi společnostmi France Télécom a ostatními podniky v odvětví telekomunikací, které podléhají obecnému právu sociálního zabezpečení se zohledněním rovněž rizik, která nejsou společná pro

soukromoprávní zaměstnance a státní úředníky zaměstnané společností France Télécom. Tento odvod měl být vybírán od společnosti France Télécom ode dne, kdy se částka mimořádného odvodu, kapitalizovaná za diskontní sazbu vyplývající z uplatnění sdělení Komise o metodě stanovení referenčních a diskontních sazeb (Úř. věst. 1996, C 232, s. 10, dále jen „sdělení o referenčních sazbách“), rovnala příspěvkům a odvodům, které by společnost France Télécom bývala nadále platila na základě článku 30 zákona z roku 1990.

19 Výrok [sporného] rozhodnutí zní takto:

„Článek 1

Státní podpora vyplývající ze snížení vyrovnání, jež je nutno uhradit státu za vyměření a vyplácení penzí přiznaných podle zákona o vojenských a civilních důchodových penzích státním zaměstnancům pracujícím u společnosti France Télécom na základě [zákona z roku 1996], kterým se mění [zákon z roku 1990], je slučitelná s vnitřním trhem při splnění podmínek stanovených v článku 2.

Článek 2

Odvod zaměstnavatele přímé povahy, který hradí společnost France Télécom na základě čl. 30 písm. c) [zákona z roku 1990], se vypočte a vybere tak, aby se vyrovnaly úrovně všech povinných daňových a sociálních dávek založených na mzdách mezi společností France Télécom a ostatními podniky odvětví telekomunikací, které podléhají obecnému právu sociálního zabezpečení.

Aby splnila tuto podmínku nejpozději do sedmi měsíců od oznámení tohoto rozhodnutí, Francouzská republika:

- a) změnil článek 30 [zákona z roku 1990] tak, aby se základ výpočtu a výběr přímého odvodu zaměstnavatele, který hradí společnost France Télécom, neomezoval na pouhá rizika, jež jsou společná soukromoprávním a státním zaměstnancům, ale zahrnoval rovněž rizika, která jim nejsou společná;
- b) vybere od společnosti France Télécom ode dne, kdy se částka mimořádného odvodu zavedeného [zákonem z roku 1996] a kapitalizovaná za diskontní sazbu vyplývající z uplatnění [sdělení o referenčních sazbách] platných v tomto konkrétním případě rovnala příspěvkům a odvodům, které by společnost France Télécom bývala nadále platila na základě článku 30 [zákona z roku 1990], v jeho původním znění, přímý odvod zaměstnavatele vypočítaný podle pravidel upřesněných v písm. a), a to při zohlednění rizik, která jsou a nejsou společná soukromoprávním a státním zaměstnancům.

[...]“

Řízení před Tribunálem a napadený rozsudek

- 3 Společnost Orange podala žalobu směřující ke zrušení sporného rozhodnutí návrhem došlým kanceláři Tribunálu dne 22. srpna 2012.
- 4 Na podporu žaloby předložila Orange čtyři žalobní důvody, z nichž první vycházel z nesprávných právních posouzení a nesprávných posouzení skutkového stavu, jakož i z porušení povinnosti uvést odůvodnění tím, že Komise konstatovala, že sporné opatření zakládalo státní podporu ve smyslu čl. 107 odst. 1 SFEU.
- 5 Napadeným rozsudkem Tribunál zamítl žalobu v plném rozsahu a uložil společnosti Orange náhradu nákladů řízení.

Návrhová žádání účastnic řízení

- 6 Orange navrhuje, aby Soudní dvůr:
 - zrušil napadený rozsudek a sporné rozhodnutí;
 - podpůrně, aby zrušil napadený rozsudek a vrátil věc Tribunálu;
 - uložil Komisi náhradu nákladů řízení.
- 7 Komise navrhuje, aby Soudní dvůr:
 - zamítl kasační opravný prostředek a
 - uložil společnosti Orange náhradu nákladů řízení.

K návrhu na znovuotevření ústní části řízení

- 8 Po vyhlášení rozsudku Tribunálu ze dne 14. července 2016, Německo v. Komise (T-143/12, EU:T:2016:406), Orange podáním doručeným kanceláři Soudního dvora dne 26. července 2016 požádala, aby bylo nařízeno znovuotevření ústní části řízení.
- 9 Na podporu této žádosti Orange v podstatě tvrdila, že závěr, ke kterému Tribunál došel v napadeném rozsudku, týkající se existence selektivního hospodářského zvýhodnění, je neslučitelný se závěrem, ke kterému došel v uvedeném rozsudku ze dne 14. července 2016, a že v něm obsažené právní úvahy se týkaly přímo posouzení prvního a druhého důvodu projednávaného kasačního opravného prostředku.
- 10 V tomto ohledu je třeba připomenout, že podle článku 83 jednacího řádu může Soudní dvůr kdykoli po vyslechnutí generálního advokáta nařídit znovuotevření ústní části řízení, zejména má-li za to, že věc není dostatečně objasněna, nebo předložil-li některý z účastníků řízení po ukončení této části řízení novou skutečnost, která může mít rozhodující vliv na rozhodnutí Soudního dvora (rozsudek ze dne 22. června 2016, DK Recycling und Roheisen v. Komise, C-540/14 P, EU:C:2016:469, bod 28).
- 11 Takový případ v projednávané věci nenastal. Soudní dvůr má totiž po vyslechnutí generálního advokáta za to, že má všechny nezbytné informace pro vydání rozhodnutí a že věc nemusí být zkoumána ve světle nové skutečnosti, která by mohla mít rozhodující vliv na jeho rozhodnutí, nebo argumentu, který nebyl před ním projednán.
- 12 S ohledem na předcházející úvahy má Soudní dvůr za to, že není třeba nařídit znovuotevření ústní části řízení.

Ke kasačnímu opravnému prostředku

K prvnímu důvodu vycházejícímu z nesprávných právních posouzení, kterých se Tribunál dopustil při posouzení týkajícím se označení sporného opatření za státní podporu

K první části vycházející z nesprávných právních posouzení existence zvýhodnění Tribunálem

– Argumentace účastnic řízení

- 13 Zprvé Orange tvrdí, že se Tribunál dopustil nesprávného právního posouzení tím, že v bodech 42 a 43 napadeného rozsudku rozhodl, že údajný vyrovnávací charakter sporného opatření neumožňuje vyloučit kvalifikaci státní podpory z důvodu, že pouze v případě, kdy musí být dotčený státní zásah považován za vyrovnání dávek odváděných za účelem plnění povinností veřejné služby, podle kritérií stanovených Soudním dvorem v rozsudku ze dne 24. července 2003, *Altmark Trans a Regierungspräsidium Magdeburg* (C-280/00, EU:C:2003:415), toto opatření nespadá do čl. 107 odst. 1 SFEU.
- 14 Na rozdíl od toho, co se domníval Tribunál, totiž Soudní dvůr v bodě 97 rozsudku ze dne 9. června 2011, *Comitato „Venezia vuole vivere“ a další v. Komise* (C-71/09 P, C-73/09 P a C-76/09 P, EU:C:2011:368) nevyloučil, že kompenzační charakter opatření jiných nežli opatření spojených s dávkami odváděnými za účelem plnění povinností veřejné služby je může zbavit povahy státní podpory.
- 15 Zadruhé se Orange domnívá, že posouzení Tribunálu je v rozporu s rozsudkem ze dne 23. března 2006, *Enirisorse* (C-237/04, EU:C:2006:197), ve kterém Soudní dvůr rozhodl, že odchylka od obecného italského práva nespadá do pojmu státní podpory, jelikož zákon, který pouze zamezuje tomu, aby rozpočet podniku byl zatížen finančním zatížením, které by v obvyklé situaci neexistovalo, neposkytuje tomuto podniku výhodu ve smyslu čl. 107 odst. 1 SFEU.
- 16 Na jedné straně, na rozdíl, od toho, co se Tribunál domníval v bodech 38 až 41 napadeného rozsudku, žádná ze skutečností uvedených v rozsudku ze dne 23. března 2006, *Enirisorse* (C-237/04, EU:C:2006:197) neumožňuje omezit použitelnost této judikatury pouze na režimy „dvojí odchylky“, tedy na režimy, které za účelem zabránění tomu, aby rozpočet osoby, které režim svědčí, nebyl zatížen finančním zatížením, které by v obvyklé situaci neexistovalo, stanoví odchylku určenou k neutralizaci předchozí odchylky z režimu obecného práva.
- 17 Na druhé straně Orange zdůrazňuje, že zákon z roku 1990 uložil společnosti France Télécom povinnost, kterou její konkurenti nemuseli nést, a která tak představovala neobvyklou zátěž ve smyslu uvedené judikatury, který napravit zákon z roku 1996.
- 18 Zatřetí Orange uvádí, že Tribunál v bodě 41 napadeného rozsudku jako referenční rámec pro posouzení existence výhody poskytnuté zákonem z roku 1996 použil původní režim, kterému podléhali úředníci společnosti France Télécom podle zákona z roku 1990.
- 19 Orange uvádí, že cílem zákona z roku 1996 bylo postavit společnost France Télécom do situace vyplývající z obecného práva, pokud jde o způsob financování důchodů státních úředníků pracujících u této společnosti, a že vzhledem k tomuto cíli bylo třeba uplatnit referenční rámec, který byl použitelný na konkurenční podniky, pokud jde o důchodové odvody zaměstnavatele pro jeho zaměstnance.
- 20 Proto se podle názoru společnosti Orange Tribunál dopustil nesprávného právního posouzení, když potvrdil výběr referenčního rámce provedený Komisí.

21 Komise s argumentací společnosti Orange nesouhlasí.

– Závěry Soudního dvora

- 22 Rovnou je třeba uvést, že Orange druhým a třetím argumentem první části prvního důvodu kasačního opravného prostředku, shrnutými v bodech 10 až 15 tohoto rozsudku, uvádí, že jí francouzský stát při přijetí zákona z roku 1996 neposkytl žádné hospodářské zvýhodnění. V prvním argumentu této první části, shrnutém v bodech 13 a 14 tohoto rozsudku, tato společnost tvrdí, že i za předpokladu, že by jí tento zákon takové zvýhodnění přinesl, bylo by omezeno na vyrovnaní existujícího strukturálního znevýhodnění, na základě režimu zavedeného zákonem z roku 1990, oproti jejím konkurentům, takže takové zvýhodnění nemohlo vést ke konstatování státní podpory.
- 23 Pokud jde o argumentaci vycházející z neexistence hospodářského zvýhodnění Orange před Tribunálem, tato společnost tvrdila, že z rozsudku ze dne 23. března 2006, Enirisorse (C-237/04, EU:C:2006:197) vyplývá, že zákon, který pouze zamezuje tomu, aby rozpočet podniku byl zatížen finančním zatížením, které by v obvyklé situaci neexistovalo, neposkytuje tomuto podniku výhodu ve smyslu čl. 107 odst. 1 SFEU.
- 24 Kromě toho Orange před Tribunálem zpochybňuje, jakožto z právního hlediska nesprávný a stížený zjevně nesprávným posouzeními, výběr referenčního rámce Komisí, za účelem určení existence či neexistence hospodářského zvýhodnění, totiž režimu, který byl použitelný na společnost France Télécom podle zákona z roku 1990, a nikoli režimu, který byl použitelný na konkurenční podniky.
- 25 V bodech 38 až 41 napadeného rozsudku Tribunál odmítl argumentaci vycházející z rozsudku ze dne 23. března 2006, Enirisorse (C-237/04, EU:C:2006:197) a měl za to, že tato judikatura se má uplatnit pouze tehdy, když jde o případ režimu „dvojí odchylky“, tedy režimu, který za účelem zabránění tomu, aby rozpočet osoby, které režim svědčí, nebyl zatížen finančním zatížením, které by v obvyklé situaci neexistovalo, stanoví odchylku určenou k neutralizaci předchozí odchylky z režimu obecného práva, což údajně v projednávané věci nebylo.
- 26 Toto posouzení není stíženo nesprávnými právními posouzeními, která Orange tvrdila druhým argumentem projednávané části.
- 27 V tomto ohledu je třeba uvést, že Soudní dvůr v bodech 46 až 48 rozsudku ze dne 23. března 2006, Enirisorse (C-237/04, EU:C:2006:197) rozhodl, že za zvýhodnění ve smyslu čl. 107 odst. 1 SFEU nelze považovat vnitrostátní právní úpravu, která nenabízí zvýhodnění ani akcionářům společnosti ani uvedené samotné společnosti tím, že pouze zamezuje tomu, aby rozpočet podniku byl zatížen finančním zatížením, které by v obvyklé situaci neexistovalo, čímž se tato právní úprava omezuje na úpravu mimořádné možnosti, aniž by měla v úmyslu snížit zatížení, které by tatáž společnost běžně musela nést.
- 28 Je třeba zdůraznit, jak generální advokát uvedl v bodě 42 svého stanoviska, že zvláštnost situace ve věci, v níž byl vydán rozsudek ze dne 23. března 2006, Enirisorse (C-237/04, EU:C:2006:197) spočívala ve skutečnosti, že se týkala vnitrostátního opatření, které mělo za účinek neutralizaci důsledků režimu odchylky od režimu obecného práva.
- 29 V projednávané věci Tribunál na základě svrchovaného posouzení skutkových okolností uskutečněného v bodě 41 napadeného rozsudku konstatoval, že důchodový režim státních zaměstnanců pracujících u společnosti France Télécom byl právně odlišný a zjevně oddělený od režimu použitelného na soukromoprávní zaměstnance. Z toho vyvodil, že posledně uvedený režim nebyl režimem běžně používaným na státní úředníky společnosti France Télécom, takže zákon z roku 1996 neodstranil neobvyklou zátěž zatěžující rozpočet tohoto podniku ani neprovedl návrat k běžnému režimu.

- 30 Za takových podmínek se Tribunál nedopustil nesprávného právního posouzení, když v bodě 41 napadeného rozsudku rozhodl, že „není možné dojít k závěru, jak činí [navrhovatelka], že sporné opatření má za cíl zabránit tomu, aby France Télécom podléhala zatížení, které by v obvyklé situaci nemělo zatěžovat její rozpočet ve smyslu rozsudku [ze dne 23. března 2006, Enirisorse (C-237/04, EU:C:2006:197)]“.
- 31 Proto musí být druhý argument projednávané části zamítnut jako neopodstatněný.
- 32 Pokud jde o třetí argument první části, týkající se výběru referenčního rámce, je třeba uvést, že se Tribunál v bodě 37 napadeného rozsudku domníval, že snížením sociálních dávek zavedených na základě zákona z roku 1990 zákon z roku 1996 v zásadě poskytl zvýhodnění ve prospěch společnosti France Télécom.
- 33 Mimoto a jak bylo připomenuto v bodě 29 tohoto rozsudku Tribunál v bodě 41 napadeného rozsudku konstatoval, že systém financování důchodů státních úředníků vyplývá z právně odlišného režimu, jasné odděleného od režimu použitelného na soukromoprávní zaměstnance, jako jsou zaměstnanci konkurentů společnosti France Télécom, a že zákon z roku 1990 nezavedl režim odchylky, jelikož odvozy týkající se důchodů státních úředníků nepodléhaly dříve obecnému režimu důchodových odvodů.
- 34 Tribunál tím zamítl argumentaci společnosti Orange, podle které Komise za účelem určení existence či neexistence hospodářského zvýhodnění použila chybný referenční rámec.
- 35 Třetím argumentem projednávané části, jak je shrnut v bodech 18 až 20 tohoto rozsudku, Orange nezpochybňuje, jak správně uvedla Komise, posouzení obsažené v bodě 37 napadeného rozsudku a pouze Tribunálu vytýká, že za účelem zjištění správného referenčního rámce nezohlednil cíle sledované francouzským státem při přijetí zákona z roku 1996.
- 36 Orange totiž v podstatě tvrdí, že zákon z roku 1996 měl za cíl obnovit podmínky obecného práva, pokud jde o způsob financování důchodů státních úředníků pracujících u společnosti France Télécom a tím tuto společnost uvést do situace shodné se situací jejích konkurentů. Proto a vzhledem k cílům sledovaným uvedeným zákonem z roku 1996 je „typovou“ situací, která má být použita k určení toho, zda posledně uvedený zákon zrušil obvyklou nebo neobvyklou zátěž, situace soukromého hospodářského subjektu.
- 37 Argumentace společnosti Orange Soudnímu dvoru neumožňuje ověřit, zda se Tribunál při zamítnutí výhrady této společnosti týkající se chybného výběru referenčního rámce Komisí dopustil jiných nesprávných právních posouzení nežli toho, jež vychází z nezohlednění cílů sledovaných francouzským státem.
- 38 V tomto ohledu musí být připomenuto, že je ustálenou judikaturou Soudního dvora, že čl. 107 odst. 1 SFEU nerozlišuje státní podporu podle důvodů nebo cílů státních opatření, ale definuje je podle jejich účinků (rozsudek ze dne 9. června 2011, Comitato „Venezia vuole vivere“ a další v. Komise, C-71/09 P, C-73/09 P a C-76/09 P, EU:C:2011:368, bod 94, jakož i citovaná judikatura).
- 39 Z toho vyplývá, že třetí argument projednávané části musí být zamítnut jako zjevně neopodstatněný.
- 40 Pokud jde o první argument první části týkající se vyrovnání strukturálního znevýhodnění, Orange se v prvním stupni opírala o rozsudky Tribunálu ze dne 16. března 2004, Danske Busvognmænd v. Komise (T-157/01, EU:T:2004:76), a ze dne 28. listopadu 2008, Hotel Cipriani a další v. Komise (T-254/00, T-270/00 a T-277/00, EU:T:2008:537), aby tvrdila, že státní podporu nepředstavuje zvýhodnění rušící dodatečná zatížení vyplývající z režimu odchylky, která se nevztahují na konkurenční

podniky. Podle společnosti Orange totiž vyrovnání strukturálního znevýhodnění umožňuje vyloučit označení za státní podporu v některých jiných zvláštních situacích než pouze v případě služeb obecného hospodářského zájmu.

- 41 V bodech 42 a 43 napadeného rozsudku Tribunál zamítl tuto argumentaci s tím, že se domníval, že i za předpokladu, že by byl prokázán, vyrovnávací charakter snížení nákladů, které bylo poskytnuto v projednávané věci, neumožňuje vyloučit označení tohoto opatření za „státní podporu“.
- 42 V tomto ohledu se domníval, že z judikatury Soudního dvora, zvláště z bodů 90 až 92 rozsudku ze dne 9. června 2011, *Comitato „Venezia vuole vivere“ a další v. Komise* (C-71/09 P, C-73/09 P a C-76/09 P, EU:C:2011:368) vyplývá, že pouze jestliže má být státní zásah považován za vyrovnání představující protihodnotu plnění uskutečněných podniky pověřenými službou obecného hospodářského zájmu za účelem plnění povinností veřejné služby, podle kritérií stanovených v rozsudku ze dne 24. července 2003, *Altmark Trans a Regierungspräsidium Magdeburg* (C-280/00, EU:C:2003:415), takový zásah nespadá pod čl. 107 odst. 1 SFEU.
- 43 Tato posouzení nejsou stížena nesprávným právním posouzením, které Orange tvrdí v prvním argumentu projednávané části.
- 44 Je totiž třeba konstatovat, že k tomuto dni je jediným případem uznávaným judikaturou Soudního dvora, ve kterém konstatování poskytnutí hospodářského zvýhodnění nepřináší označení dotčeného opatření za státní podporu ve smyslu čl. 107 odst. 1 SFEU, případ státního zásahu představující protihodnotu plnění uskutečněných podniky pověřenými službou obecného hospodářského zájmu za účelem plnění povinností veřejné služby, podle kritérií stanovených v rozsudku ze dne 24. července 2003, *Altmark Trans a Regierungspräsidium Magdeburg* (C-280/00, EU:C:2003:415).
- 45 Tribunál se tedy právem domníval, že Orange v projednávané věci nemůže platně argumentovat na základě rozsudků Tribunálu citovaných v bodě 40 tohoto rozsudku za účelem prokázání toho, že vyrovnání strukturálního znevýhodnění umožňuje vyloučit označení za státní podporu.
- 46 Z toho vyplývá, že první argument první části musí být zamítnut jako neopodstatněný.
- 47 S ohledem na předcházející úvahy je třeba první část prvního důvodu kasačního opravného prostředku zamítnout.

K druhé části, vycházející z nesprávných právních posouzení, kterých se Tribunál dopustil při posouzení týkajícím se selektivní povahy sporného opatření

– Argumentace účastnic řízení

- 48 Orange se domnívá, že se Tribunál dopustil nesprávného právního posouzení, když měl v bodech 52 a 53 napadeného rozsudku za to, že sporné opatření je selektivní, jelikož se týká pouze společnosti Orange.
- 49 Podle navrhovatelky je individuální státní opatření selektivní pouze tehdy, zvýhodňuje-li určitý podnik ve srovnání s jinými podniky, které se nacházejí ve srovnatelné skutkové a právní situaci. Orange v tomto ohledu uvádí rozsudky ze dne 29. března 2012, *3M Italia* (C-417/10, EU:C:2012:184, bod 40), a ze dne 16. dubna 2015, *Trapeza Eurobank Ergasias* (C-690/13, EU:C:2015:235, bod 28).
- 50 Jelikož totiž selektivnost opatření znamená nerovné zvýhodnění mezi podniky, které se nacházejí ve srovnatelné skutkové a právní situaci, nemůže být provedeno žádné posouzení bez porovnání s hospodářskými subjekty nacházejícími se v takové situaci.

51 Jelikož Komise došla k závěru, že neexistují jiné podniky, které mohou spadat do referenčního rámce, který definovala, domnívá se Orange, že se Tribunál nemohl omezit na domněnku, že kritérium selektivity bylo splněno z důvodu charakteru *ad hoc* sporného opatření.

52 Komise popírá argumentaci společnosti Orange.

– Závěry Soudního dvora

53 V bodech 52 a 53 napadeného rozhodnutí Tribunál uvedl, že zákon z roku 1996 se týká pouze společnosti France Télécom, a měl za to, že z tohoto důvodu je selektivní. Podle Tribunálu má kritérium porovnání příjemce s jinými hospodářskými subjekty, nacházejícími se ve srovnatelné skutkové a právní situaci vzhledem k cíli sledovanému opatřením, původ a odůvodnění v rámci posouzení selektivní povahy potenciálně obecného prováděcího opatření, a není tedy relevantní, pokud jde, jako v projednávaném případě, o posouzení selektivní povahy opatření *ad hoc*, které se týká pouze jednoho podniku a má za cíl změnit některá soutěžní omezení, která jsou mu vlastní.

54 Jelikož jsou tato posouzení, jak generální advokát uvedl v bodech 66 až 72 svého stanoviska, v souladu s judikaturou Soudního dvora v této oblasti (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 4. června 2015, Komise v. MOL, C-15/14 P, EU:C:2015:362, bod 60), nejsou stížena žádným nesprávným právním posouzením, takže projednávaná část musí být zamítnuta jako neopodstatněná.

K třetí části vycházející z nesprávných právních posouzení, kterých se Tribunál dopustil při posouzení týkajícím se kritéria dotčení hospodářské soutěže

– Argumentace účastnic řízení

55 Orange vytýká Tribunálu, že se dopustil nesprávného právního posouzení a porušil povinnost uvést odůvodnění, když se v bodech 63 a 64 napadeného rozsudku domníval, že kritérium dotčení hospodářské soutěže bylo splněno, jelikož finanční zdroje uvolněné sporným opatřením mohly zvýhodnit rozvoj činností společnosti Orange na trzích nově otevřených hospodářské soutěži, a že uznala, že uvedené opatření bylo nutné proto, aby jí bylo umožněno podílet se na rozvoji hospodářské soutěže.

56 Podle společnosti Orange, pokud tyto dvě skutečnosti mohly prokázat, že sporné opatření zajištěním hospodářské soutěže na základě výkonnosti mělo pozitivní dopad na hospodářskou soutěž, nebyly dostačující k tomu, aby Tribunálu umožnily dojít k závěru, že uvedené opatření mohlo narušit hospodářskou soutěž nebo hrozit jejím narušením.

57 Kdyby Tribunál provedl úplný přezkum posouzení učiněných Komisí pro závěr, že bylo splněno kritérium dotčení hospodářské soutěže, mohl by konstatovat, že existence takového protisoutěžního účinku nebyla platně prokázána, jelikož vymezený referenční rámec zahrnoval pouze společnost Orange a Komise uznala, že dotčené opatření bylo nutné k zajištění hospodářské soutěže na základě výkonnosti na trhu otevíraném hospodářské soutěži.

58 Komise s argumentací společnosti Orange nesouhlasí.

– Závěry Soudního dvora

59 V bodech 63 a 64 napadeného rozsudku Tribunál zamítl argumentaci společnosti Orange, shrnutou v bodě 57 tohoto rozsudku s tím, že měl nejprve za to, že finanční zdroje uvolněné sporným opatřením mohly zvýhodnit rozvoj činností společnosti France Télécom na trzích nově otevřených hospodářské soutěži, ve Francii a dalších členských státech.

- 60 Dále Tribunál uvedl, že Orange sama uznala, že sporné opatření mělo značný dopad na hospodářskou soutěž, jelikož uvedené opatření bylo nutné proto, aby jí bylo umožněno podílet se na rozvoji hospodářské soutěže.
- 61 Konečně měl Tribunál za to, že skutečnost, že sporné opatření bylo či nebylo nezbytné pro umožnění toho, aby France Télécom mohla čelit údajnému soutěžnímu znevýhodnění, nespadá do použití podmínky týkající se narušení hospodářské soutěže, nýbrž spíše do použití podmínky týkající se zvýhodnění, a tato skutečnost byla zkoumána v kontextu první části prvního důvodu v prvním stupni.
- 62 Proto na jedné straně, jak generální advokát uvedl v bodě 75 svého stanoviska, napadený rozsudek jasně uvádí důvody, ze kterých Tribunál potvrdil posouzení podmínky týkající se narušení hospodářské soutěže provedené Komisí.
- 63 Jelikož použité odůvodnění v souladu s ustálenou judikaturou Soudního dvora zúčastněným osobám umožňuje seznámit se s důvody, o které se Tribunál opřel, a Soudnímu dvoru disponovat poznatky dostatečnými k tomu, aby mohl vykonat soudní přezkum v rámci kasačního opravného prostředku, musí být výtku vycházející z nedostatečného odůvodnění napadeného rozsudku zamítnuta.
- 64 Na jedné straně je třeba připomenout, že Komise je povinna nikoliv prokázat existenci skutečného dopadu podpor na obchod mezi členskými státy a skutečné narušení hospodářské soutěže, ale pouze přezkoumat, zda mohou tyto podpory uvedený obchod ovlivnit a narušit hospodářskou soutěž (rozsudek ze dne 8. září 2011, Komise v. Nizozemsko, C-279/08 P, EU:C:2011:551, bod 131 a citovaná judikatura).
- 65 V tomto ohledu může okolnost, že určité hospodářské odvětví bylo předmětem liberalizace na úrovni Unie, charakterizovat skutečný nebo možný dopad podpor na hospodářskou soutěž, jakož i jejich účinek na obchod mezi členskými státy (rozsudek ze dne 30. dubna 2009, Komise v. Itálie a Wam, C-494/06 P, EU:C:2009:272, bod 53 a citovaná judikatura).
- 66 Ohledně podmínky narušení hospodářské soutěže je třeba zdůraznit, že podpory, které směřují k osvobození podniku od nákladů, které by obvykle musel vynaložit v rámci svého běžného hospodaření nebo běžných činností, v zásadě narušují podmínky hospodářské soutěže (rozsudek ze dne 30. dubna 2009, Komise v. Itálie a Wam, C-494/06 P, EU:C:2009:272, bod 54, jakož i citovaná judikatura).
- 67 V projednávané věci Tribunál v bodě 61 napadeného rozsudku uvedl, že z bodů 114 až 116 sporného rozhodnutí vyplývá, že zákon z roku 1996 umožnil a umožňuje společnosti Orange disponovat zvýšenými finančními prostředky pro působení na trzích, na nichž vyvíjí činnost, že trhy telekomunikačních služeb, na kterých Orange působila a působí na celém území Francie a v jiných členských státech byly postupně otevřeny hospodářské soutěži a že tyto dvě skutečnosti jí umožnily snáze se rozvíjet na trzích jiných členských států nově otevřených hospodářské soutěži.
- 68 Na základě těchto konstatování, nezpochybněných ze strany společnosti Orange, Tribunál mohl, aniž by se dopustil nesprávného právního posouzení, potvrdit posouzení Komise, podle kterého sporné opatření může narušit hospodářskou soutěž.
- 69 Vzhledem k předcházejícím úvahám musí být třetí část prvního důvodu kasačního opravného prostředku, a tudíž tento důvod v plném rozsahu zamítnuty.

K druhému důvodu vycházejícímu z nesprávných právních posouzení, kterých se Tribunál dopustil při posouzení týkajícím se slučitelnosti sporného opatření s vnitřním trhem

K první části, vycházející ze zkreslení skutkového stavu a z porušení povinnosti uvést odůvodnění Tribunálem při jeho posouzení účelu mimořádného paušálního odvodu

– Argumentace účastnic řízení

- 70 Orange tvrdí, že Tribunál zkreslil skutečnosti, které mu byly předloženy, a porušil povinnost uvést odůvodnění, když se v bodech 93 a 94 napadeného rozsudku domníval, že znění zákona z roku 1996 nebrání výkladu, podle kterého mimořádný paušální odvod nepředstavuje sociální odvod, ale sledoval jiné cíle, a že se tudíž Komise nedopustila nesprávného právního posouzení, když měla za to, že nezohlednění rizik, která nejsou společná, v přímém odvodu zaměstnavatele nemohlo být vyrovnáno uvedeným odvodem.
- 71 Na rozdíl od tvrzení Tribunálu totiž mimořádný paušální odvod je sociálním odvodem pro společnost Orange, jelikož znění článku 30 zákona z roku 1996 stanoví, že je placen „za výměru a vyplácení důchodů ze strany státu priznaných jejím státním zaměstnancům“.
- 72 Komise s argumentací společnosti Orange nesouhlasí.

– Závěry Soudního dvora

- 73 V bodech 93 a 94 napadeného rozsudku se Tribunál domníval, že znění zákona z roku 1996, nebrání výkladu, podle kterého mimořádný paušální odvod nepředstavuje sociální odvod, podobně jako přímý odvod zaměstnavatele ale sledoval jiné cíle, a vyvodil z toho, že se Komise nedopustila nesprávného právního posouzení ani nepřekročila meze prostoru pro uvážení, když měla za to, že nezohlednění rizik, která nejsou společná, v přímém odvodu zaměstnavatele nemohlo být vyrovnáno mimořádným paušálním odvodem.
- 74 Toto posouzení bylo založeno na konstatování, uvedeném v bodě 92 uvedeného rozsudku, podle kterého „ze znění pododstavců c) a d) článku 30 zákona z roku 1990, ve znění zákona z roku 1996, vyplývá, že přímý odvod zaměstnavatele byl navržen tak, aby „došlo k vyrovnání úrovně povinných sociálních a daňových odvodů ze mzdy mezi společnostmi France Télécom a jejími konkurenty, zatímco táž ustanovení nestanoví nic, pokud jde o účel mimořádného paušálního odvodu“.
- 75 Proto na jedné straně, jak uvedl generální advokát v bodě 86 svého stanoviska, napadený rozsudek jasně ukazuje důvody, ze kterých Tribunál zamítl návrhy společnosti Orange.
- 76 Jelikož použité odůvodnění v souladu s ustálenou judikaturou Soudního dvora umožňuje seznámit se s důvody, o které se Tribunál opřel, a Soudnímu dvoru disponovat poznatky dostatečnými k tomu, aby mohl vykonat soudní přezkum v rámci kasačního opravného prostředku, musí být výtka vycházející z nedostatečného odůvodnění napadeného rozsudku zamítnuta.
- 77 Na druhé straně, jak generální advokát uvedl v bodě 85 svého stanoviska, argument shrnutý v bodě 71 tohoto rozsudku nemůže zpochybnit konstatování obsažené v bodě 92 napadeného rozsudku. Za těchto podmínek je třeba konstatovat, že údajné zkreslení zjevně nevyplývá ze spisového materiálu a že Orange svou argumentací ve skutečnosti Soudní dvůr vyzývá k novému posouzení skutečností a důkazů, což nespadá do jeho pravomoci.
- 78 Z toho vyplývá, že argument vycházející ze zkreslení zákona z roku 1996 musí být zamítnut jako zjevně neopodstatněný.

79 První část je proto třeba zamítnout jako zcela neopodstatněnou.

K druhé části vycházející z porušení povinnosti uvést odůvodnění Tribunálem při posouzení „precedentu La Poste“

– Argumentace účastnic řízení

80 V druhé části Orange tvrdí, že Tribunál porušil povinnost uvést odůvodnění, když se v bodech 99 až 101 napadeného rozsudku omezil na převzetí posouzení Komise a neprovedl analýzu argumentů předložených společností Orange k prokázání, že tyto úvahy byly chybné. Mimoto Tribunál nezkoumal ostatní argumenty předložené společností Orange směřující k prokázání, že Komise nebyla oprávněna posoudit odlišně reformu důchodů státních úředníků pracujících u společnosti France Télécom a reformu důchodů státních úředníků pracujících u společnosti La Poste.

81 Komise s argumentací společnosti Orange nesouhlasí.

– Závěry Soudního dvora

82 V tomto ohledu, jak generální advokát uvedl v bodech 90 až 93 svého stanoviska, byly úvahy uvedené Tribunálem v bodech 99 až 101 napadeného rozsudku zmíněny pouze pro doplnění. Proto je argumentace společnosti Orange v rámci řízení o kasačním opravném prostředku neúčinná, neboť i za předpokladu, že je opodstatněná, nemůže vést ke zrušení napadeného rozsudku

83 Z toho vyplývá, že druhá část druhého důvodu kasačního opravného prostředku, a tudíž tento důvod jako celek musí být zamítnuty jako zcela neopodstatněné.

K třetímu důvodu kasačního opravného prostředku, vycházejícímu z nesprávných právních posouzení období, během kterého byla podpora neutralizována mimořádným paušálním odvodem, Tribunálem

Argumentace účastnic řízení

84 Orange se domnívá, že Tribunál zkreslil skutkový stav a provedl nahrazení odůvodnění, když se domníval v bodech 107 a 108 napadeného rozsudku, že zrušení nákladů na vyrovnání a nadvyrovnání bylo součástí podpory vymezené v článku 1 sporného rozhodnutí, i když bod 119 odůvodnění tohoto rozhodnutí se omezuje na konstatování, že tato podpora spočívá ve snížení vyrovnání, které představuje odvod zaměstnavatele, a nezmiňuje náklady na vyrovnání a nadvyrovnání.

85 Orange dodává, že náklady na vyrovnání a nadvyrovnání obvykle zatěžují důchodové fondy, a nikoli přímo podniky. Proto Tribunálu nic neumožňovalo domnívat se, že režim zavedený zákonem z roku 1990 představuje obvyklou zátěž, a tudíž zákon z roku 1996 podnik osvobodil od zátěže obvykle zatěžující jeho rozpočet.

86 Komise s argumentací společnosti Orange nesouhlasí.

Závěry Soudního dvora

87 Tribunál sice v bodě 107 napadeného rozsudku uvedl, „že politováníhodně bod 119 odůvodnění [sporného] rozhodnutí, který obsahuje závěr ohledně existence podpory ve smyslu čl. 107 odst. 1 SFEU, se omezuje na uvedení, že podpora spočívá ve snížení vyrovnání, které představuje odvod zaměstnavatele, a nezmiňuje náklady na vyrovnání a nadvyrovnání“.

- 88 V bodě 108 uvedeného rozsudku se však Tribunál domníval, „že je přesto třeba konstatovat, že jak z kontextu sporného rozhodnutí, tak z článku 1 tohoto rozhodnutí vyplývá, že podpora spočívá podle Komise ve snížení vyrovnání hrazeného dříve [navrhovatelkou], což zahrnuje nutně všechny jí nesené náklady před vstupem sporného opatření v platnost“.
- 89 Toto posouzení bylo založeno zejména na následujících úvahách, které se nacházejí v bodech 104 až 106 napadeného rozsudku:
- „104 V projednávané věci je třeba konstatovat, že státní podpora je vymezena v článku 1 [sporného] rozhodnutí jako státní podpora ‚vyplývající ze snížení vyrovnání, jež je nutno uhradit státu za vyměření a vyplacení penzí přiznaných podle zákona o vojenských a civilních důchodových penzích státním zaměstnancům pracujícím u společnosti France Télécom na základě [zákona z roku 1996], kterým se mění [zákon z roku 1990]‘ “.
- 105 V bodě 105 [sporného] rozhodnutí Komise vysvětluje, že částka dotčené podpory může být vypočtena jako každoroční rozdíl mezi vyrovnáním, jež představuje přímý odvod zaměstnavatele hrazený společností France Télécom státu, a odvody, které by společnost zaplatila podle zákona z roku 1990 a které jsou uvedeny v tabulce č. 1, pokud by zůstaly beze změny, při odečtení výše paušálního odvodu uhrazeného v roce 1997'. Z tabulky č. 1 obsažené v bodě 18 odůvodnění [sporného] rozhodnutí vyplývá, že náklady na vyrovnání a nadvyrovnání jsou zahrnuty do nákladů uhrazených [navrhovatelkou] státu v letech 1991 až 1996.
- 106 Komise proto uvedla, že náklady na vyrovnání a nadvyrovnání byly zahrnuty do výpočtu vyrovnání uhrazeného na základě zákona z roku 1990 a státní podpora byla definována a vypočtena jako snížení tohoto vyrovnání provedené zákonem z roku 1996.“
- 90 Proto je třeba konstatovat, že Tribunál touto úvahou nenahradil odůvodnění uvedené ve sporném rozhodnutí vlastním odůvodněním, nýbrž se omezil na výklad odůvodnění uvedeného ve sporném rozhodnutí na základě jeho vlastního obsahu. Kromě toho na rozdíl od toho, co tvrdí Orange, tento výklad věrně odráží nesoudržnost uvedeného rozhodnutí, aniž by ji zkresloval.
- 91 V důsledku toho musí být třetí důvod kasačního opravného prostředku zamítnut jako zcela neopodstatněný.
- 92 S ohledem na všechny předcházející úvahy je třeba kasační opravný prostředek zamítnout.

K nákladům řízení

- 93 Podle čl. 184 odst. 2 jednacího řádu Soudního dvora rozhodne Soudní dvůr o nákladech řízení, není-li kasační opravný prostředek opodstatněný.
- 94 Podle čl. 138 odst. 1 stejného jednacího řádu, který se použije na základě čl. 184 odst. 1 jednacího řádu na řízení o kasačním opravném prostředku, se účastník řízení, který neměl úspěch ve věci, uloží náhrada nákladů řízení, pokud to účastník řízení, který měl ve věci úspěch, požadoval.
- 95 Vzhledem k tomu, že Komise požadovala náhradu nákladů řízení a Orange neměla ve věci úspěch, je důvodné uložit posledně uvedené náhradu nákladů tohoto řízení.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (první senát) rozhodl takto:

- 1) Kasační opravný prostředek se zamítá.**
- 2) Společnosti Orange se ukládá náhrada nákladů řízení.**

Podpisy.